

Andreas Hojer   Peter Mauritius

Disputatio De Philosophia Et Metaphysica In Genere

Rostochi[i]: Pedanus, 1613

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn729135195>

Druck   Freier Zugang

A. Noier.
R. U. phil. 1613.

40

D. O. M. A.
DISPUTATIO
DE
PHILOSOPHIA
ET METAPHYSICA
IN GENERE,

Quam

Consensu & Autoritate Amplissimæ Facultatis
Philosophicæ in illustrissimâ Magapolitanorum
Academiâ Rostochianâ

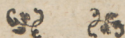
SUB PRÆSIDIO

M. ANDRÆ HOJERI
Uidomo-Pom.

Publicè proponit

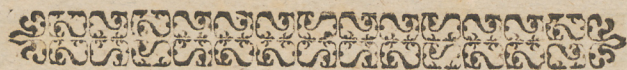
PETRUS MAURITII
Trept. Pom.

*Habebitur disputatio in Collegio Unicornis
8. Maj horis matutinis.*

ROSTOCHI
Typis Joachimi Pedani, Acad. Typ.
ANNO M. DC. XIII.

REVERENDO, SPECTATA
*virtute & religiosâ pietate conspicuo,
insigniꝝ rerum sacrarum scientiâ
præstantissimo viro,*

DN. PETRO MAURITII,
Ecclesiæ VVargensis, quæ est in Borussîâ,
Pastori pervigili, indefesso, Patruo, imò
Propatri suo observandissimo,
longèq; optimè de se
merito,

*Hasce suas Primitias, in vera ob-
servantiæ monumentum, gratiq; animi,
pro innumeris per integrum quinquen-
nium, etiam in Academiâ Regiomonta-
nâ acceptis beneficijs, perpetuum testi-
monium, meritiò inscribit & dedicat*

Petrus Mauritiij
Resp. & Author.

T H E S I S I.

U M, dicente Aristotele Italico Exerc. 365. sect. 2: Omnes in
unum id studeamus unum, ut iucundas & fructuosas simul ho-
ras nostras faciamus; non malè mihi quoq; horas & tempus
collocatum iri spero, si positiunculas quasdam de Philosophiâ
& Metaphysicâ, ex Aristotelis & imprimis Præceptorum meo-
rum placitis desumptas, publico examini subjecero.

2. Quod dum Dei auxilio fretus conor, ante omnia
ambiguitatis, erroris secunde matris, satagendum est.

3. Philosophiæ appellationem itaq; sumimus hic; non latissimè, pro omni erudi-
tione & doctrinâ, quæ in hominem cadere potest, ut, 1. Met. 2. Quâ significatione,
non tantum artes liberales & superiores facultates, sed etiam digniores quadam
Mechanica artes venire possunt, ars videlicet sculptoria, Typographia, &c.

4. Neg. adhuc latè, pro comprehensione illarum disciplinarum liberalium,
quæ à tribus superioribus facultatibus distinguuntur. Quâ significatione omnes illi
utuntur, qui Logicam & reliquas instrumentales disciplinas pro Philosophiæ partibus
vendant, Philosophiam, vel in $\pi\epsilon\pi\alpha\delta\epsilon\alpha\upsilon$ & $\pi\alpha\delta\epsilon\alpha\upsilon$, vel Naturalem, Mo-
ralem & Logicam &c. disidentes.

5. Neg. etiam nimis strictè, pro comprehensione trium scientiarum; multo
minus strictissimè, pro solâ Metaphysicâ, Philosophia $\kappa\alpha\tau\ \epsilon\gamma\epsilon\chi\lambda\omega$ ab Aristotele
dictâ 3. Met. c. 2. & 11. c. 3. & 4.

6. Sed strictè & propriè, quâ scientias & prudentias ambitu suo includit,
quas, cum ad divisionem perventum fuerit, videbimus. Hac significatione Aristoteles usus
est 1. Top. c. 2. & 2. Met. c. 1. & valde illâ delectatus, ut Laertius in ejus vitâ testatur.

7. Simplex autem Philosophiæ vocabulum ante Pythagoram fuit, qui, quod ne-
mo mortalium sapientiam perfectissimam possideret, & propterea jure sapiens saluari
nequiret, $\Phi\iota\lambda\omega\sigma\phi\iota\alpha$ non $\sigma\phi\iota\sigma\phi\iota\alpha$ audire voluit.

8. Molestum sanè, sed non admodum bonum factum; cum sapiens dici po-
tuisset, quamvis non essentiali, saltem accidentali sapientiâ. Imò, si vires humani inge-
nij nomina debeant dare virtutibus & doctrinis, nulla virtus aut doctrina futura est,
cui non nomen $\Phi\iota\lambda\omega$ sit præponendum. Phil. Dantiscanus Præc. Phil. lib. 1. c. 1. p. 5.

9. Et, quamvis hoc non adeò improbandum sit, quod Sophiæ operam navans
Philosophus salutetur, tamen, quod idem, Philosophiæ studiosus, ipsaq; Sophia Philoso-
phia audiat, maximè vituperandum esse, facile videt ille qui rei naturam magis, quam
usum loquentium attendere cupit; cum perfectio nostra in unione rei, non in unionis
affectu posita credatur. Dn. præcept. CL. Slek. Dissut. de Phil. thes. 5.

10. Verum, cum Bonorum ingeniorum (verba CL. Keckermanni Syss. Log. 1.1.
f. 1. c. 2. p. 29.) perpetua indoles sit, in verbis non spectare verba, sed rem sed usum;
A 2 paucis

paucis rem ipsam in definitione, ejusdemq. evolutione seu Divisione qualibus qualibus, Causas interim effecta & proprietates &c. pro instituti ratione intacta relinquentes, videre allubescit.

11. Dico qualibus qualibus, cum perfecte definiri nequeat, eò, quòd perfectè & directè in prædicamento non sit (collectivum quippe est) adeoq. genus perfectum non habeat, per quod definiatur. Hinc Cicero 1. de orat. fasciculum: Keck. hunc secutus compagem genus Philosophia esse voluerunt. Præcogn. Phil. l. 1. c. 1. p. 9.

12. Descriptiones itaq. sequentes retinemus: Dn. præcept. Slek. Diffut. diff. thes. 27. Philosophia est habitus animi naturalem hominis perfectionem contemplatione rerum actionumq. prudentiâ adimplens. CL. Jac. Martini. Exerc. Met. lib. 1. exerc. 1. p. 7. Philosophia est habitus sapientiâ & prudentiâ constans. CL. Keck. diff. loc. Philosophia est compages scientiæ & prudentiæ, aptâ connexionem & unionem inter se confirmata.

13. Nullum autem dubium est, quin hæ descriptiones conveniant, parumq. aut nihil omnino differant, cum in dualis prioris habitum non simplicem, sed mixtum seu compositum philosophiam dici persuasum mihi habeam.

14. Ex dictis patere puto, qualis philosophiæ divisio debeat & possit assignari, videlicet non absolute perfectæ; cum philosophia sit totum improprie dictum. Non ergo erit divisio, universalis totius vel $\pi\epsilon\acute{\rho}\iota\tau\omicron\varsigma$ $\mu\epsilon\tau\alpha\phi\upsilon\sigma\iota\kappa\acute{\eta}$ vel $\pi\epsilon\acute{\rho}\iota\tau\omicron\varsigma$ $\epsilon\nu$ in species; quamvis ad naturam totius universalis quodam modo accedat; neq. totius essentialis; neq. totius integralis proprie dictorum, etsi nihil repugnet philosophiam, improprie tamen dictum totum, & essentialè & integrale dicere.

15. Essentialè improprie dictum totum dici potest, propter partes, qualescumq. Philosophia materiale, & partium harum unionem, quæ formæ vices supplet. Non enim temerarium Collectivum Philosophia totum est, quæle acervum tritici temerè congestum esse constat, sed ordinatum, in quo diversarum quidem partium congeries est, sed talis tamen, quæ concinnum aliquem ordinem admittit. Hic ordo, quæ in philosophiâ scientiæ & prudentiæ suavisimâ quadam harmoniâ communium primorum principiorum, obiecti, & finis coeulatur & ununtur, forma ejus dici potest.

16. Integrale etiam totum improprie tamen dictum vocari cur non possit philosophia? cum ex partibus suis, accidentibus licet, scientiis nimirum & prudentiis integretur, non secus ac corpus humanum suis membris integratur & componitur.

17. Ut ut autem sit; perfectæ in suo genere & accurata satis illa est divisio, quæ in Theoreticam & Practicam dissecitur, quam ipse etiam Aristotelis in vitâ suâ constantissimè retinuit, ut cum Laetio in ejus vitâ, scripta Aristotelis testantur. 2. Met. c. 1. & 5. lib. c. 1.

18. Et quia in eadem 1. Omnes bonæ Divisionis regulæ servantur. 2. Subiecto suo, Intellectui nimirum Theoretico & Practico, differentiis oppositis, 3. Obiecto rebus videlicet necessariis & contingentibus, 4. fini deniq. perfectioni animæ virtuti maxime Theoreticæ quam Practicæ optime respondeat, merito eam cum bonam & probam retinemus.

19. Liturg.

19. *Utraq; porro, tam Theoretica quam Pmctica, describenda iterum & subdividenda venit. Præcticam (hinc inchoare nos oportet) dicimus compagem trium prudentiarum, aptâ connexionem inter se dispositarum.*

20. *Non autem prudentiam hic, prout in Ethicis ab Aristotele 6. Eth. c. 5. 8. 9. & c. consideratur, (ubi definitur; quod sit virtus aliarum virtutum in circumstantiis personarum, locorū & temporū moderatrix,) sed in latiori significatione consideramus, pro integrâ disciplinâ, per quâ certis præceptis omnis vita & mores reguntur.*

21. *Hæc prudentia vel Generalis est, Ethica nimirū, quæ regit vitâ & mores, tum in sese, tum etiam in conversatione cum alijs: vel specialis; Oeconomica nimirū, familias & domos singulas; & Politica, multas familias & domos h.e. Respub. & regna regens.*

22. *Alterius vero Philosophiæ partis Theoreticæ talem damus descriptionem; quod sit scientiarum universalium, propriè ita dictarum, ordinata compages; seu habitus Theoreticus intellectum hominis contemplatione rerum necessariarum perficiens.*

23. *Partes hujus speculativæ Philosophiæ tres ponuntur ab Aristotele 5. Met. c. 2. & à plerisq; Philosophis retinentur: Metaphysica nimirum, Physica & Mathematica. Quem numerum dum Scholastici triplici Abstractionum genere explicant, se aliosq; multos intricare videntur.*

24. *Quia tamen satis commoda via sit secundum abstractionis modos speculativas disciplinas dividere; cum nihil à mente intelligi possit, nisi quod immateriale sit; CL. Arnif. Epit. Met. pag. 7. & vero modi abstractionis immaterialium conceptuum à rebus materialibus quatuor sint, ut Dn. Prac. CL. Slekerus in commentarijs Metaphys. docet, cum Percr. lib. de Phil. c. 7. scientias multiplicabimus, quartam cum illo, non vero quintam & sextam, quod ille facit, & solus faciat, assignaturi.*

25. *Dividimus igitur Theoreticam hanc Philosophiam ex objecto, ideòq; optime Aristoteles 3. de anima c. 4. in scientias quatuor. Generalem s. primam unam, & speciales tres. Doctrina enim de rebus, cum ordinem requirat à primis & generalibus, ad secundam & specialia procedentem, necessario generalis & prima scientia danda erit, de maximè primis & generalibus tractans. Keck. Præcogn. Philos. l. 1. c. 2.*

26. *Generalem illam & primam scientiam Metaphysicam dicimus, ad quam illud Abstractionis genus accommodamus, quod Avic. 1. Met. c. 2. & Averr. tract. 1. Epit. vocant per Indifferentiam. Metaphysicæ enim objectum æqualiter & indifferenter ad utrumq; materiata videlicet & immateriata se habere intelligitur.*

27. *Speciales vero scientiæ de certis & specialibus in naturâ rebus agentes, tres sunt: Theologia naturalis, Physica, & Mathematica.*

28. *Illæ scientiæ de Dei, intelligentiarū seu Angelorum & anima rationalis contemplatione, abstracta est secundam rem & rationem à materiâ. Et quævis de Deo, angelis, & animâ nostrâ paucissima, illòq; imperfectissimè lumine naturali cognoscantur, non tamen propterea in Metaphysicâ de illis tractare debet; cum ex paucitate vel multitudine præceptorum disciplinas metiri valde inconveniens sit. Inro, nulla ratio dari potest, cur, cum Metaphysica Indifferenter se habeat ad omnia Entia specialia,*

ad incorporea potius, quam corporea substantia vel etiam accidentium tractationem defendat.

29. Ista; scientia corporis naturalis quæ naturale, Physica dicta seu scientia naturalis, quia omne corpus in se naturam pro principio habet: abstracta est à materiâ signatâ.

30. Hec, Mathematica videlicet, abstracta secundum rationem tantum à materiâ, scientia est, circa quantitatem seu mensuram corporis occupata. Reliquarum scientiarum, (huic vel subalternatarum omnium, vel quarundam illarum, secundum Saxonarolam lib. de scient. mediarum in et naturales & Mathematicas) specialem hic rationem habere, nimis longum foret. Quare ad posteriorem instituti nostri partem proficiscimur.

De Metaphysica.

31. Generalem illam scientiam, de quâ thes. 26. diximus, reassumere, illiusq. definitionem & divisionem paucissimis positionibus includere allaborabimus.

32. Verum, cum non uno nomine insigniatur, sed multis insignibus titulis gaudeat, utile erit, illos vel enumerare saltem, cum teste Aristotele 1. Post. text. 4. nomen in usu primum sit intelligendi principium; & Scaligero, ex cognitione vocabuli sepe ipsius rei cognitionem devenire possumus. Exerc. 1. §. 1.

33. A causa efficiente, Princeps, Dux, $\kappa\upsilon\epsilon\lambda\alpha$ Domina, 1. Post. c. 7. $\alpha\rho\chi\eta$ $\kappa\omega\tau\acute{\epsilon}\tau\eta$ $\kappa\alpha\iota$ $\eta\gamma\epsilon\mu\omicron\nu\kappa\omega\tau\acute{\epsilon}\tau\eta$ 2. Met. c. 2. $\theta\epsilon\lambda\eta\sigma\epsilon$ & $\tau\epsilon\lambda\epsilon$ aliarum disciplinarum, architectonica ac $\tau\epsilon\lambda\epsilon\upsilon\pi\epsilon\iota\alpha$, dicitur.

34. A materiâ s. subjecto tribus appellatur nominibus. Primo, à generali, scientia de Ente. A speciali vero & præcipua objecti parte duobus: primâ Philosophia 1. Phys. t. 83. 3. Met. c. 1. & Theologia. 6. Met. 2. lib. 11. c. 6.

35. A formâ vero sapientia vocatur 1. Met. 2. ubi tamen sapientie vox non pro qualicunq. habitu intellectuali, qui per causas certas & universales occupatur in cognoscendo objecto suo; nec pro dono Spiritus sancti; sed sumitur, ut ab Aristotele definitur 6. Eth. & Metaph. tribuitur, quippe quæ omnia sapientie hujus requisita possidet ab Aristotele enumerata 1. Met. c. 2.

36. A fine, absolutè Philosophia 2. Met. c. 2. & scientia 1. Met. 2. nuncupatur. Quia philosophie præcipua pars est; & is demum verè philosophus est, qui his præceptis imbutus ad reliquas philosophie partes dyndicandas accedit; CL. Joh. & Geld. Diss. Met. 1.

37. Vocem Metaphysicam vero quod attinet, illa Theophrastum autorem habet, & vulgò retinetur, quam, qui postnaturalia interpretantur, hoc innuunt, quod physica prius inveniatur & addiscatur quam Metaphysica, & respiciunt ad inscriptionem, quam Aristoteles suis de hac scientiâ libris præfixit, $\tau\epsilon\lambda\epsilon\upsilon\pi\epsilon\iota\alpha$ $\tau\epsilon\iota$ $\Phi\upsilon\sigma\iota\kappa\epsilon$; qui vero trans super vel præter naturalia vertunt, dignitatem intuentur, quia res illas tractat, quæ fines & limites physica transcendunt.

38. Quia

38. Quia vero à parte scientiæ unâ nomen dari scientiæ toti (hanc videlicet scientiam à Deo Theologia n. dici) non sit inusitatum, quid veiat, quo minus cum Domino Præside, in Disput. de Constit. Met. th. 73. ipsam hanc scientiam ab objecto universo *ὀνολογίαν* rectè dixerim.

39. *Ὀνολογία* ergo hanc nostram cum Aristotele 4. Met. c. 1. definimus; scientiam Entis quatenus Ens est & eorum, quæ huic per se insunt, principiorum videlicet & affectionum.

40. Genus dum scientiam ponimus, vocabulura scientiæ non strictissimè sumimus; sic enim tantum conclusiones respicit, & totam Metaphysicam, in principijs etiam occupatam non complectitur, sed latè, pro omni habitu demonstrativo tam conclusionum quam principiorum, ita, ut cum sapientiâ coincidat.

41. Quo modo Metaphys. & scientiam & sapientiam dicere possumus, quam Aristoteles 6. Eth. definivit, scientiam caput habentem, id est, quæ cum habitu scientiæ conjunctum obtinet habitum primorum principiorum s. *πρῶτων*.

42. Differentiæ loco subiectum ponitur, fundamentum & *βάσις* omnium, quæ in scientia traduntur; quo ignorato, secundum quid nominis, reliqua omnia ignorantur, quæ inde deducuntur; Joh. à Geld. dicto loco. Explicatio vero & perfectè illo cognito, tota scientia cognoscitur, cum scientia nihil aliud sit, quam subiectum explicatum. Arisf. Epit. Met. pag. 5.

43. Non autem cum *κατ' ἐξέτασιν* peccantibus; Antiquis, Causam; Alpha. rabio, solum Deum; Averroe. solas substantias incorporeas, Deum & intelligentias; Dominico de Flandria, decem prædicamenta, reiectis incorporeis substantijs; Buridano, solas substantias, remotis accidentibus; Nec cum delinquentibus in excessu; Timpero, Intelligibile aliquod Ens & non Ens, Entia realia & rationis continens; alijq; Entia per Accidentens, cum reatibus & rationis Entibus, Subiectum Metaphysices statuentibus, facimus.

44. Sed medio tutissimi euntes, cum omnibus Sanioribus Philosophis & illorum omnium principe Aristotele 3. Metaphys. c. 1. subiectum Metaphys. adequatum statuimus: Ens quatenus Ens, per se, reale, principia affectiones, speciesq; complexu suo adequatè fovens, Deo & reliquis ab illo pendentibus commune quatenus Ens ita ut non descendat ad particularem vel Dei vel intelligentiarum Entitatem.

45. Non autem autoritate tantum probari potest, Ens dicto modo sumptum, adequatum Metaphys. subiectum esse, sed insuper esse rationibus, utpote: 1. quod Metaphys. sic universalis scientia 3. Met. c. 1. ideog; Ens universale considerare debeat; cum partem Entis universalis scientiæ particulares considerent.

46. 2. Quod principia & affectiones, quæ in Metaphys. considerantur, universales sint, & communes toti Entis latitudini. Et propterea tale etiam requirant subiectum. 3. Quod Met. sit Philosophia prima, prima Entis universalis principia & affectiones quærens. 4. Quod omnes subiecti condiciones ad scientiam contemplativam pertinentes, subiecto huic competant. Zab. de 3. præc. c. 2.

47. Imò

47. Imò, quod scientia hæc veritati sit quam proxima, exinde probari posse non dubitat Cl. Job. à Geld. dist. loco; quod rationes diversum sententiarum adnandum infirmæ sint & elumbes. Sed hæc latius probare & diducere non libet.

48. Subiecti itaq; formæ seu considerandi modus in particulis, quæ Entis consistit, utpote, quæ Propositionem hanc: Entis quæ Entis est Metaphysicæ subiectum, Reduplicativam efficiunt. Notatur enim illa ipsa, (ut Dn. Slek. in commentarijs Metaphys. ostendit) Entis rationem formam esse ipsissimum scientiæ huius subiectivam rationem, ita, ut quicquid consideretur in Metaphysicâ, non sub aliâ ratione, quam ipsius Entis consideretur.

49. Non autem nugatoria est Propositio, propterea, quod vocabulum idem repetatur, cum aliter in extremo, confuse videlicet, aliter verò in Reduplicatione accipitur, distinctè & secundum propriam rationem Entis, generatim accepti, quia ab omnibus inferioribus distinguitur. Suppositionem equidem & supponendi rationem bene distinguere convenit.

50. Ad Divisionem ultimo loco oculos convertamus. Et quomodo Metaphysica, habitus quippe est, ratione generis & formæ sit indivisibilis; ad objectum etiam alia, quæ multa sunt, reduci possunt & debent, tamen ratione materiæ divisibilis. Objectum enim, ut omne, teste Aristotele 3. de anima c. 8. Ita huius quoque scientiæ in species dividi potest.

51. Cum igitur Ens Metaphys. objectum sit, vel Generale, vel Speciale; & ejusdem scientiæ sit agere & de genere & de speciebus generis, fieri aliter huius potest, quam ut de speciebus Entis Metaphysica agat, eatenus tamen, quatenus id ipsum modum considerandi, scientiæ huic proprius, permittit.

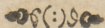
52. Dividitur igitur Metaphysica in Generalem s. Communem, & Specialem seu Propriam. Nec obstat, quod specialis à generali continetur, cum confuse saltem, non verò distinctè id fiat; Et sit pars Generalis per abstractionem, specialis verò per applicationem. Quæ enim in illâ sub ratione confusa à competunt speciebus omnibus, ea in hac singulis demum applicantur.

53. Generalis ergo pars de Ente in genere omnibusq; illis, quæ Ens generaliter consequuntur, agit, investigando principia, & ab his progrediendo ad affectiones.

54. Specialis verò de speciebus Entis, Substantiâ videlicet & Accidente, quatenus tamen ad hanc scientiam pertinent, tractat. Et hæc paucissimis, exercitijs, magis experiundi ergò, de Philosophiâ & Metaphysicâ in genere, positiones, Rudem Minervâ conscriptas, examinandas proponere placet. Quibus sequentia addo.

C O R O L L A R I A.

1. An Logica sit pars Philosophiæ? Resp. per Dist. 4. & 6. theses.
2. An Historica sit peculiaris disciplina Philosophica, ut contra Cl. Keckerm. Alstedius statuit? N.
3. An Metaphys. sit confluxus omnium scientiarum, ut, Antonius Mianzula putat? N.
4. An Logica & Metaphys. sint disciplinæ essentialiter distinctæ? Aff.
5. An ter nini quidam Metaphys. propterea, quod in Cicerone non legantur, sint rejiciendi? Neg.

19. Ultraq; porro, tam Theoretica quam Practica, de se
videnda venit. Practicam (hinc inchoare nos oportet) dicim
dentiarum, aptâ connexionione inter se dispositarum.

20. Non autem prudentiam hic, prout in Eth
c. 5. 8. 9. & c. consideratur, (ubi definitur; quod sit virtus alia
stantijs personarum, locorū & temporū moderatrix,) sed in
deramus, pro integrâ disciplinâ, per quâ certis præceptis omni

21. Hac prudentia vel Generalis est, Ethica nimirū, quæ
in sese, tum etiam in conversatione cum alijs: vel specialis; Oeco
& domos singulas; & Politica, multas familias & domos h.e.

22. Alterius vero Philosophiæ partis Theoretica tale
quod sit scientiarum universalium, propriè ita dictarum, ora
bitus Theoreticus intellectum hominis contemplatione rerum

23. Partes hujus speculatiuæ Philosophiæ tres ponun
c. 2. & à plerisq; Philosophis retinentur: Metaphysica nimir
matica. Quem numerum dum Scholastici triplici Abstractione
aliosq; multos intricare videntur.

24. Quia tamen satis commoda via sit secundum abstr
vas disciplinas dividere; cum nihil à mente intelligi possit, i
CL. Arnif. Epit. Met. pag. 7: & vero modi abstractionis im
à rebus materialibus quatuor sint, ut Dn. Prac. CL. Slek
taphys. docet, cum Percr. lib. de Phil. c. 7. scientias multip
illo, non vero quintam & sextam, quod ille facit, & solus fac

25. Dividimus igitur Theoreticam hanc Philosophiæ
vne Aristoteles 3. de anima c. 4. in scientias quatuor. Gen
speciales tres. Doctrina enim de rebus, cum ordinem requira
ad secunda & specialia precedentem, necessario generalis & p
de maximè primis & generalibus tractans. Keck. Pracogn.

26. Generalem illam & primam scientiam Metaph
illud Abstractionis genus accommodamus, quod Avic. u. Me
Epit. vocant per Indifferentiam. Metaphysica enim objectu
ter ad ut runq; materiata videlicet & in materiata se habet

27. Speciales vero scientiæ de certis & specialibus in
sunt: Theologia naturalis, Physica, & Mathematica.

28. Illa; scientia de Dei, intelligentiarum seu Angel
contemplatione, abstracta est secundam rem & rationem à
Deo, angelis, & animâ nostrâ paucissima, illi q. imperfectissim
scantur, non tamen propterea in Metaphysicâ de illis tractare
vel multitudinem præceptorum disciplinas metiri valde inconve
dari potest, cur, cum Metaphysica Indifferenter se habeat.